

▲ **Aki kérdez: az olvasó – aki válaszol: az *SMs* üzenet**

Tisztelt Olvasó!

Köszönjük, hogy bizalommal fordultak hozzánk kérdéseikkel. Most is, ahogy előző számunkban, dr. Rajda Cecília ideggyógyász szakorvos és dr. Mátyás Edit pszichoterapeuta szakorvos válaszol az Önök által felvetett problémákra.

▲ **Az orgazmus hiánya**

Kérdés: *SM-beteg nő vagyok, az utóbbi időben nem vagy igen nehezen érem el az orgazmust. Ezért az SM felelős?*

Válasz: Először is egy jó hír: az orgazmus megtanult képessége az élet végéig fennmarad! SM-ben az orgazmuskészség megváltozásáért felelős lehet maga a betegség. Az elsődleges szexuális problémákat a gerincvelői érintettség, a hüvely nedvességének csökkenése, a hüvelyfal tónusvesztése, és a medencefenék izmainak gyengesége is okozhatja. Ezekben segítségre lehet a gáttájéki zsibbadások gyógyszeres kezelése, az érzékeny zónák erőteljesebb stimulálása, vízdékony vagy ösztrogéntartalmú gél, intim torna, a megfelelő testhelyzet megtalálása, illetve a közösülés kiegészítő alternatívái. A másodlagos zavarokat a fáradékonyság, izommerevség, illetve a figyelem zavarok okozhatja. A harmadlagos zavarokat pszichológiai és kulturális tényezők befolyásolják, ennek rendezésében a pártanácsadás segíthet. Mivel a felsoroltakon kívül gyógyszerek is befolyásolhatják az orgaz-

muskészséget, javasolom, forduljon bizalommal orvosához, aki az SM-mel foglalkozik.

▲ **Hányszor kell szűrni?**

kérdés: *SM-beteg vagyok, már 4 éve injekciózom magamat. Örökké kell szűrnom magamat? Hallottam, hogy van olyan injekció, amit hetente egyszer kell beadni. Ez is ugyanolyan jó?*

Válasz: Az SM krónikus betegség és nincs jelenleg oki gyógyszerre. A jelenleg alkalmazott immunmoduláns terápiák eltérő adagolásúak (hetente 1x, 3x, másnaponta és naponként adagolják). Mindegyik gyógyszer az aktív, állapotrosszabbodás, -javulás kórformájú SM-ben alkalmazható.

Mivel ezek igen drága készítmények, az eddigi költségvetés alapján nagy haldárnak számított, hogy minden fenti kategóriába sorolható SM-beteg megkapta a gyógyszert és felszámolható volt a várólista. Váltást az immunmodulánsok között csak akkor javasolunk, ha súlyos mellékhatások lépnek fel, vagy ha az állapotrosszabbodások száma a gyógyszer szedése előtti számhoz képest jelentősen megnő. Amennyiben a jelenleg alkalmazott gyógyszer bevált Önnél, nem javasolt a gyógyszer váltása.

dr. Rajda Cecilia

▲ Ki kaphat gyógyszert?

Kérdés: Édesanyám azért nem kap immunmoduláns gyógyszert, mert már nem tud járni. Egy SM-újságban olvastam egy hölgyről, aki meg azért nem kapta a gyógyszert, mert még fiatal, jól érzi magát és nincs még gondja a mozgás területén. Hát akkor jogos a kérdés, hogy ki kaphat a gyógyszerből, ha az sem kapja, aki még tud járni és az sem, aki már nem tud?

Válasz: Az immunmoduláns terápia aktív lefolyású (az elmúlt két évben legalább két orvos által dokumentált állapotrosszabbodással járó) állapotrosszabbodás, -javulás kórformájú, járóképes SM-betegek számára hozhat a betegség aktivitását módosító változást. A nem aktív, jóindulatú kórlefordulású páciensek esetében nem indokolt az alkalmazásuk, mert a kórlefordulás eleve nem aktív betegségre utal. A járásképtelen, ágyhoz kötött betegeknél pedig általában már nem jellemző a betegség hirtelen fellángolása akut tünetekkel, inkább egy lassú állapotrosszabbodás észlelhető, ebben a fázisban ezek a gyógyszerek már nem túl hatásosak.

▲ Fűben, fában...

Kérdés: Idősebb férfi vagyok. Évek óta készítetek magamnak gyógynövényből tinktúrát, mellyel naponta bedörzsölöm végtagjaimat, ízületeimet. Nagyon jó hatásúnak érzem. Másoknak is ajánlottam, de nem kaptam pozitív visszajelzést. Kíváncsi lennék, csak pszichés hatásról van-e szó vagy ténylegesről.

Válasz: Ami saját magának segített, azt mindenképpen jó, ha továbbra is használja. Talán nem is érdemes ilyenkor „csak pszichés” hatásról beszélni, hiszen a testünk és lelkünk egységet alkot, bármelyiket éri az elsődleges hatás, az befolyással van a másikra. Természetesen, ha egy szerről a gyártó bizonyítani szeretné, hogy az az emberek többségénél gyógyító erejű, akkor egy hosszas, ellenőrzött bevizsgálási, kipróbálási folyamaton kell keresztülmennie, tudományos előírásoknak kell megfelelnie.

Míg a tudomány minél inkább a tárgyilagosságra törekszik, egyéni életünkben fontosabbak a saját élményeink és tapasztalataink.

▲ Könnyekkel könnyebb

Kérdés: Fiatal nő vagyok. Egy ideje sokszor váratlanul elsírom magam. Más tekintetben erős tudok lenni. Hogyan legyek úrrá sírásomon?

Válasz: A betegség érzékenyebbé tesz, észrevétlenül is sok feszültség felgyülemlik bennünk. A sírás oldhatja a feszültséget, de van, aki szégyelli, van, aki tehetetlennek érzi magát ilyenkor. Sokszor a környezet is azt sugallja: légy erős, ne sírj. (Ismert az ún. kényszersírás, ami hasonlóan a mozgásszervi elváltozásokhoz, szervi idegrendszeri károsodás következtében lép fel, így akaratlagosan nem is befolyásolható.) Szerintem nem kell mindenben úrrá lennünk, mindent legyőznünk. Jobb, ha időnként merünk szabad folyást engedni érzelmeinknek.

Dr. Mátyás Edit

